

آزمون ۵ از ۱۴

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دوازدهم - مرحله سوم
(۱۴۰۰/۰۹/۰۵)**

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

ویژه پایه دوازدهم

فارسی

۱. گزینه ۱ درست است.
معنی واژه‌های زوج عبارت است از:
(دستور: وزیر- اجازه)، (دم‌ساز: درد آشنا- مونس- همراز)، (ظن: گمان- پندار)، (سامان: امکان- میستر- درخور)
۲. گزینه ۳ درست است.
منظور سؤال واژه‌های: «دوست- همره- همدم» می‌باشد که با واژه «حریف» با همین معانی مترادف هستند ولی واژه «حریف» در گزینه پاسخ به معنی «هم‌بازی» آمده است. (همواره به طیف گسترده‌ای از معانی بعضاً متفاوت توجه داشته باشید).
۳. گزینه ۴ درست است.
معنی درست واژه‌های غلط:
(۱) (عامل: حاکم- والی)، (سندروس: صمغی زرد رنگ که از نوعی سروکوهی گرفته می‌شود)، (کاموس: یکی از فرماندهان زیردست افراسیاب)
(۲) (توش: توانایی تحمل سنگینی یا فشار)، (معیار: اندازه)
(۳) (بی‌تکلف: بی‌ریا- صمیمی)، (حنین: نام نبردی است در منطقه حنین که میان مسلمانان و کافران پس از فتح مکه روی داد).
(۴) (گلشن: گلستان- گلزار) (بهرام: سیاره مریخ) (ترگ: کلاه‌خود) (فتراک: ترک بند- تسمه و دوالی که از عقب زین اسب می‌آویزند و با آن چیزی را به ترک می‌بندند)
۴. گزینه ۳ درست است.
واژه‌هایی که غلط املایی دارند و اصلاح آنها:
(۱) مواحب ← مواهب (۲) مذایق ← مضایق (۳) حتام ← حطام- رفأت ← رفعت (۴) تمحید ← تمهید
۵. گزینه ۴ درست است.
واژه‌هایی که غلط املایی دارند و اصلاح آنها:
(الف) شصت ← شست (ب) صلیح ← سلیح- مضیح ← مزیح
(ج) حلال ← هلال (د) مضاق ← مذاق- غدردانان ← قدردانان
۶. گزینه ۲ درست است.
سه غلط موجود در متن و اصلاح آنها:
ترجیه ← ترجیح * تغبیح ← تقبیح * تعویل ← تأویل.
۷. گزینه ۱ درست است.
دو مورد «الف، د» از فارسی ۱ و دو مورد دیگر از فارسی ۳ انتخاب شده‌اند.
۸. گزینه ۴ درست است.
بررسی آرایه‌های مقابل ابیات:
(۱) این که بخت سیاه من، آرایشگر زیبایی محبوب باشد هیچ تناقضی ندارد. «بخت، حسن تو- شمع» استعاره و تشخیص دارند ولی «شام» فقط استعاره دارد.
(۲) «کلیم» به معنی ۱- لقب حضرت موسی ۲- سخنگو ۳- کلیم همدانی (کاشانی) ایهام دارد- تشبیه: من به کلیم (حضرت موسی)- بلندی همت به کوه طور.
(۳) «چشم» مجازاً یعنی نگاه- صید بسته استعاره از مضمون انحصاری.
(۴) در این بین «تا» به معنی زمانی که- هنگامی که حرف اضافه است و نه حرف ربط (تا تعلیل حرف ربط است) با توجه به معنی بیت: زمانی که خون از شمشیر می‌گریذ ظفر می‌خندد و ...
هیچ حسن تعلیلی در بیت دیده نمی‌شود. هم‌چنین است اغراق (هیچ امر خارق عادت در بیت یافت نمی‌شود).

۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

ابتدا واژه‌های سازندهٔ ایهام یا ایهام تناسب:

هویت- دلگیر- کشیدم- آیتی: از میان این واژه‌ها فقط «دلگیر» در بیت منظور، به دو معنی ۱- غمگین ۲- دارای فشردگی (برای غنچه) است. واژهٔ «آیت» ایهام تناسب دارد زیرا معنی اول آن به معنی «بخشی از سوره» مورد نظر نیست. بقیه فاقد ایهام هستند. و اینک بررسی استعاره‌ها:

(۱) استعاره و تشخیص بر جنون- سنگ (۲ مورد)

(۲) سبز چمن- باغ به ترتیب استعاره از دنیا- روزگار (زندگی) و استعاره و تشخیص بر «غنچه» (چون دلگیر است)

(۳) استعاره و تشخیص بر آتش هجران- شمع- تو

(۴) فاقد استعاره

۱۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های مورد نظر:

(۱) اسلوب معادله: مصراع دوم نمونه و مثالی برای مفهوم مصراع اول است- استعاره و تشخیص بر (سپهر) فاقد تضاد.

(۲) استعاره و تشخیص بر (سرفرازی) تضاد بین (پا- سر) فاقد اسلوب معادله.

(۳) استعاره و تشخیص بر (عشق) تضاد بین (گدا و شاه- پست و بلند) اسلوب معادله: می‌توان جای دو مصراع را تعویض کرد و مصراع دوم مثالی برای مفهوم مصراع نخست است.

(۴) استعاره و تشخیص بر (چرخ) چرخ استعاره از روزگار * تضاد بین طفل- پدر (به دلیل سن و جایگاه و تجربه) فاقد اسلوب معادله. توجه: (طفل و پدر) رابطهٔ تناسب نیز دارند.

۱۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: هر مژده چون شاخ (شاخه)- هر مژه چون آرامگاه

استعاره: گل و بلبل به ترتیب استعاره از محبوب و عاشق

اغراق: اینکه هر مژه آرامگاه عاشق شود. (بر هر مژه کشته‌ای ببینیم)

آرایه‌های ایهام تناسب- تناقض- مجاز در بیت دیده نمی‌شود. (واژه‌های «عکس- دیده» به ترتیب گاهی سازندهٔ ایهام- مجاز هستند ولی در این بیت در معنای حقیقی خود به کار رفته‌اند.)

۱۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی ترکیبات وصفی و جملات هر گزینه:

(۱) دارد (سه جزئی گذرا به مفعول) نیست (به معنی «ندارد»: سه جزئی گذرا به مفعول)- هیچ نسبت و چشم مست: هر دو ترکیب وصفی هستند.

(۲) می‌کنم (سه جزئی گذرا به مفعول) است و باشد (هر دو سه جزئی گذرا به مسند)- بخت بد و دشمن خوابیده: هر دو ترکیب وصفی هستند.

(۳) خواهم- بازآورم (هر دو سه جزئی گذرا به مفعول)- جان به لب آورده: ترکیب وصفی است.

(۴) می‌کاهد (چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم) بده (چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم)- بادهٔ تند و غم بالیده: هر دو ترکیب وصفی هستند.

۱۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی موارد غلط و اصلاح آنها:

(۱) دو پیوند وابسته‌ساز (که- گر) دیده می‌شود و شیوهٔ بیان آخرین جمله عادی (دستوری) است.

(۲) هیچ ترکیب وصفی در بیت اول دیده نمی‌شود.

(۳) در سروده یک مفعول به چشم می‌خورد: قید مجانبین عشق.

(۴) هر دو درست.

۱۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی نقش ضمایر پیوسته:

(الف) م ← گروه نهادی، مضاف الیهی (ب) ت ← به تو ← متممی
(ج) ش ← او را ← مفعولی (د) ش ← گروه نهادی، مضاف الیهی

۱۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی اجزای جملات:

بیت سؤال: شمار (چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند) برآر (سه جزئی گذرا به مفعول)

(۱) باز بینم (سه جزئی گذرا به مفعول) شکر گویم (سه جزئی گذرا به مفعول)

(۲) می کند- می کند (هر دو، چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند هستند).

(۳) ساخت (چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند) گرفت (به معنی «چسبید»؛ «نگه داشت»: سه جزئی گذرا به مفعول)

(۴) مگو- بگو (هر دو، چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم هستند).

۱۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی رابطه‌های خواسته شده:

(۱) (خضر- آب بقا، آب حیوان) (آب- خاک) تناسب دارند- فاقد تضاد

(۲) (هما- جغد) (جغد- سعادت) (هما- ویرانه) تضاد (هما- سعادت) (جغد- ویرانه) تناسب دارند.

(۳) (ره عشق) (بحر و موج) (ره قافله) تضمّن دارند- فاقد تضاد (توجه: «خضر و ره» تناسب دارند).

(۴) (گل- خار) (سر- پا) هم تناسب و هم تضاد (نیک و بد) تضاد دارند- فاقد تضمّن

۱۷. گزینه ۴ درست است.

ویژگی‌های غلط در هر گزینه:

(۱) خرق عادت (۲) خرق عادت (۳) قهرمانی

۱۸. گزینه ۳ درست است.

مفهوم گزینه‌ها:

(۱) افسوس بر وابستگی به تعلّقات (۲) وصل، داروی درد عشق است.

(۴) مخالفت تو نشانه نادانی است.

بیت سؤال و گزینه: (۳) جهل سبب نابودی است.

۱۹. گزینه ۱ درست است.

مفهوم بیت سؤال و گزینه‌ها: تواضع باعث کمال است ولی مفهوم گزینه پاسخ: انتخاب تواضع از سوی افراد مغرور، پسندیده و با ارزش است.

۲۰. گزینه ۲ درست است.

مفهوم بیت سؤال و گزینه پاسخ: «بازگشت به جایگاه اصلی» است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۱) اوج و کمال یافتن (۳) ارزشمندی سفر دل

(۴) در واقع مفهوم «آن را که خبری شد خبری بازنیامد» تأکید بر: هر کس که از اسرار الهی خبر یافت، از خود بی‌خبر و بی‌اثر شد.

۲۱. گزینه ۴ درست است.

مفهوم درست گزینه پاسخ: «نفی سکون و سستی افراد در یک جامعه مرده» است.

۲۲. گزینه ۳ درست است.

گزینه پاسخ «به نقش رهبر و مرشد نگرش منفی دارد» و ضرورت آن را شرط نمی‌داند.

اما در گزینه‌های دیگر به نقش رهبر و ضرورت آن اشاره شده است.

۲۳. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه، شاعر قصد انجام کاری دارد و این یعنی «توانایی» - از طرفی «تدبیر» هم کرده است و در آخر از تقدیر تقاضای همراهی شده است و این یعنی توانایی تغییر سرنوشت.

۲۴. گزینه ۲ درست است.

مفهوم هر یک از گزینه‌ها:

بیت سؤال و گزینه ۲) بیان راه خون بار عشق

۱) شوق سوزناک دیدار ۳) جفاکاری محبوب ۴) اشک خون بار فراق

۲۵. گزینه ۳ درست است.

قابل ذکر این که مفهوم گزینه (الف) در مصراع اول: به سرعت و تاخت تعقیب کردن * در مصراع دوم: خشمگین شدن از دشمن (طوری که جهان از ترس رنگ باخت. - جهان پیش چشمش تیره و تار شد و ...) که مجموعاً به پافشاری در جنگ تعبیر شده است.

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱) آشنا شوید ۲) بگردید، بدانید ۳) قبل از آن‌ها (ص ۵۹ عربی دهم)

۲۷. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) ابتلا به ۲) گیاهان صحرائی بسیاری ۴) گیاهان صحرائی زیادی را (ص ۴۸ دهم)

۲۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: ۱) زبان عامیانه‌ای ۳) با زبان، برقرارکنند ۴) قادر خواهند بود. برسند (ص ۴۸ هم)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۲) ترجمه نشدن (فیه) ۳) فناوری ۴) تجربه‌اش (عربی دوازدهم ص ۲۰)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) ترجمه نشدن (الیها) ۳) موجب تشویق ۴) دست‌ساز است (درس ۶ دهم)

۳۱. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) به من بدهند. انجام نمی‌دهم ۲) آسمانش ۴) تمام. آسمان‌ها به جای آسمان‌هایش. به من می‌دادند (ص ورودی درس ۲ دوازدهم)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱) زمینه‌های مشخص شده. می‌دهند ۲) مشخص کرده‌اند ۴- زمینه‌ای (ص ۲۱ و ۲۲ دوازدهم)

۳۳. گزینه ۱ درست است.

مفهوم آیه اشاره به آسان گرفتن خدا بر بندگانش دارد.

سایر گزینه‌ها با توجه به مفهوم‌شان ارتباطی با یکدیگر ندارند. (درس ۵ و ۶ دهم)

۳۴. گزینه ۱ درست است.

مفهوم حدیث اشاره دارد به این که حسادت خوبی‌ها را از بین می‌برد در حالی که در ضرب المثل مقابل آمده است: حسادت بدن

را از بین می‌برد. (درس ۵ و ۶ دهم)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

۱) للسیاح: برای گردشگران (۲) حتی نحی: تا بشماریم (۳) للسیاحه: برای گردشگری (ص ۶۱ دهم)
ترجمه درک مطلب:

مورچه‌ها از فعال‌ترین مخلوقات خدا، صبورترین و سخاوتمندترین هستند، و جامعه مورچه‌ها یکی از سازمان‌یافته‌ترین و مشارکت‌کننده‌ترین جوامع است. قصه ما درباره مورچه‌ای است که گمان می‌کرد زیباترین مورچه در جهان است و وقتش را با بطالت از بین می‌برد و مورچه ملکه مراقب مورچه مغرور بود نه به این علت که او زیبا بود بلکه به این علت که فرقی بین زبردستانش نمی‌گذاشت و نمی‌خواست که او را به خاطر غرورش مجازات کند، زیرا مطمئن بود که به زودی به هوش می‌آید (به بالغ شدنش برمی‌گردد). یک روز مورچه متکبر به مردابی کوچک افتاد و فریاد زد: نجاتم بدهید، مرا نجات بدهید ... همه مورچه‌ها هنگام تماشای مورچه شروع به خندیدن بلند کردند و به او گفتند: خودت را نجات بده مورچه زیبا. او از خودش شرمند شد و از دوستانش عذرخواهی کرد و از آن روز دست از غرورش برداشت و با سختی و نشاط کار کرد.

۳۶. گزینه ۲ درست است.

توضیح: با توجه به متن نباید با غرور در روی زمین راه رفت و خداوند افراد مغرور را دوست ندارد.

۳۷. گزینه ۴ درست است.

توضیح: با توجه به مفهوم متن؛ با اینکه خداوند زیبایی را دوست دارد اما این مورد دلیل بر این نیست که به اشخاصی که زیباتر هستند در جامعه توجه شود.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

براساس متن خودپسندی عملی ناپسند است که دیگران آن را رد می‌کنند در حالی که در گزینه صحیح گفته شده عملی مورد قبول است

۳۹. گزینه ۳ درست است.

متن درباره مورچه مغرور است که این گزینه به درستی به آن اشاره کرده است.

۴۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب: (۱) فعله الماضي أعاد (۲) مفرد مذکر مخاطب (۴) متعدّد

۴۱. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: (۲) لازم (۳) له حرفان زائدان (۴) من باب تفاعل

۴۲. گزینه ۴ درست است.

(۱) مبنی (۲) اسم المبالغه (۳) یدلّ علی الکثره

۴۳. گزینه ۴ درست است.

(۱) الجلد به شکل الجلد ص است (۲) انهدم به شکل انهدم ص است (۳) مسقّفه به شکل مسقّفه ص است (ص ۲۲ عربی دوازدهم).

۴۴. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه نفی کامل را خواسته. یعنی گزینه‌ای که در آن لای نفی جنس آمده است.

اسم بعد از لای نفی جنس تنوین و ال نمی‌گیرد. بین اسم و لا هم فاصله نمی‌افتد. (ص ۹ و ۲۲ دوازدهم)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

(۱) کم مبنی می‌باشد (۲) ی مبنی است (۴) اصلا حرف مشبه در آن نیست و فعل ناقص در آن آمده است. (ص ۶۳ دهم و ص ۵ دوازدهم)

۴۶. گزینه ۱ درست است.

(۲) العطله صحیح می‌باشد (۳) الذّنب صحیح است (۴) المحرار صحیح می‌باشد. (ص ۶۸ عربی دهم)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

الشعب زمانی منصوب می‌باشد که (اسم حرف مشبه یا خبر فعل ناقص یا مفعول) باشد.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) شعب: اسم لای نفی جنس و مفتوح (۳) الشعب: مبتدا و مرفوع. شعب: خبر و مرفوع (۴) شعب: فاعل و مرفوع (درس ۱ عربی)

دوازدهم + درس ۶ دهم)

۴۸. گزینه ۴ درست است.

در فعل مجهول فاعل محذوف است و کلمه (الأمن) نایب فاعل می‌باشد. (ص ۱۳ عربی دوازدهم + ص ۵۶ دهم)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

اغنی در این گزینه اسم تفضیل می‌باشد.

در گزینه‌های دیگر (أحسنوا. أَسْرَى. أفلح) فعل می‌باشند. (ص ۱۵ و ۲۱ عربی دوازدهم)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها: (۲ مترادف الریفی: القروی ۳) مفرد صحف: صحیفه (۴ متضاد حزین: فَرِحَ (ص ۲۱ عربی دوازدهم + ص ۵۵ دهم)

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

براساس آیه ۱۷ سوره مبارکه لقمان، لقمان حکیم راه و روش زندگی را به فرزندش نشان داده و می‌گوید: بر آنچه (در این مسیر) به تو می‌رسد صبر کن که این (نشان) از عزم و اراده در کارهاست. (صفحه ۹۷، کتاب دهم)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

پرسش منفی است و توصیه‌ها و پیشنهادها برای چگونگی عهد بستن با خدا عبارت‌اند از: انتخاب زمان مناسب برای پیمان با خدا و تکرار عهد و استحکام آن. (صفحه ۹۸، کتاب دهم)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

علی (ع) می‌فرماید: گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود. - مراقبت برای باقی ماندن بر پیمان‌ها (صفحه ۹۹، کتاب دهم)

۵۴. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است و براساس آیه ۷۷ سوره آل عمران: کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهانه ناچیزی می‌فروشند، آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنها در قیامت نمی‌نگرد و آنها را از گناه پاک نمی‌کند و عذاب دردناکی برای آنهاست. (صفحه ۹۸، کتاب دهم)

۵۵. گزینه ۱ درست است.

براساس درس نهم از پایه دهم؛ گام‌های بنده خدای برای مسیر قرب الهی و ثبات قدم در این راه به ترتیب، عبارت‌اند از: ۱- تصمیم و عزم برای حرکت ۲- عهد بستن با خدا ۳- مراقبت ۴- محاسبه و ارزیابی (صفحات ۹۷ تا ۹۹، کتاب دهم)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

الگو بودن آن بزرگان مربوط به اموری که به‌طور طبیعی و با تحولات صنعتی تغییر می‌کند، نیست... اسوه بودن آن‌ها در اموری است که همواره برای بشر خوب و با ارزش هستند. (صفحه ۱۰۲، کتاب دهم)

۵۷. گزینه ۱ درست است.

خداوند در سوره طلاق، آیه ۳ می‌فرماید: ﴿رَوْ مَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ و آن کس که در راه حق، به خدا توکل کند، خداوند او را بس است؛ خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند. (صفحه ۱۰۹، کتاب دهم)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

امام علی (ع) در یکی از دعا‌های خویش می‌گوید: خداوند تو به آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری... (صفحه ۱۰۹، کتاب دهم)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

امام سجاد (ع) در مناجات خود می‌فرماید: (بارالها) دوست داشتنت را از خودت می‌خواهم... (صفحه ۱۱۶، کتاب دهم)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

خداوند در آیه ۳۸ سوره زمر می‌فرماید: بگو چه می‌پندارید درباره آنچه جز خدا می‌خوانید؟ اگر خدا خواهد به من زبانی برسد،

- آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من بخواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خداوند برای من کافی است و توکل کنندگان بر او توکل می کنند. (صفحه ۱۱۰، کتاب دهم)
۶۱. گزینه ۱ درست است.
- نمی شود انسان از صمیم قلب کسی را دوست داشته باشد، اما از فرمانش سرپیچی کند. این سرپیچی نشانه عدم صداقت در دوستی است. (صفحه ۱۱۹، کتاب دهم)
۶۲. گزینه ۴ درست است.
- در بخش تفکر در احادیث این روایت آمده است؛ خداوند کسی که جوانی اش را در اطاعت او بگذراند، دوست دارد. (صفحه ۱۲۱، کتاب دهم)
۶۳. گزینه ۱ درست است.
- امام خمینی (ره) بر مبنای همین تحلیل به مسلمانان جهان این گونه سفارش می کند: باید مسلمانان فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و معرفت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند. (صفحه ۱۲۱، کتاب دهم)
۶۴. گزینه ۴ درست است.
- به عنوان مثال می توان گفت رابطه خداوند با جهان تا حدی شبیه رابطه مولد برق با جریان برق است. (صفحه ۹، کتاب دوازدهم)
۶۵. گزینه ۲ درست است.
- پیامبر اعظم (ص) می فرماید: در همه چیز تفکر کنید، ولی در ذات خدا فکر و تأمل نکنید. (صفحه ۱۳، کتاب دوازدهم)
۶۶. گزینه ۳ درست است.
- شعر جناب مولوی (همه شیران ولی شیر علم) و سایر ابیات آن، تبیینی از فقر و احتیاج شدید موجودات نسبت به خدا و توضیحی درباره آیه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾ است. (صفحه ۱۰، کتاب دوازدهم)
۶۷. گزینه ۳ درست است.
- علت اصلی عدم امکان رؤیت خداوند، نه ضعیف بودن حواس انسان نسبت به سایر حیوانات و نه عدم امکان رؤیت موجودات غیرمادی در جهان طبیعت، بلکه ویژگی خاص ذات مقدس خداوند، یعنی شکل و تصویر و طول و عرض نداشتن است. (صفحه ۱۳، کتاب دوازدهم)
۶۸. گزینه ۴ درست است.
- بخش اول: با گفتن این عبارت «لا اله الا الله» تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود و ...
- بخش دوم: عبارت ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ...﴾ بیانگر توحید در مالکیت است. (صفحه ۱۹، کتاب دوازدهم)
۶۹. گزینه ۲ درست است.
- عبارت متن سؤال، ترجمه آیه ۱۶۴ سوره انعام یعنی ﴿قُلْ أَغْيَرُ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ به موضوع مهم توحید در ربوبیت اشاره دارد. (صفحه ۲۰، کتاب دوازدهم)
۷۰. گزینه ۱ درست است.
- اعتقاد به این که علاوه بر خداوند و در کنار او دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند، شرک در مالکیت است و اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود. (صفحه ۲۱، کتاب دوازدهم)
۷۱. گزینه ۳ درست است.
- این تصوّر که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند و یا با همکاری، این جهان را آفریده اند به معنای آن است که هر کدام از محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند. (صفحه ۲۱، کتاب دوازدهم)
۷۲. گزینه ۱ درست است.
- در قرآن کریم پس از واژه «الله» بیشترین و پر تکرارترین نام خداوند، «رَبِّ» است که بیش از نصد بار تکرار شده و به معنای مالک و صاحب اختیاری که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست، می باشد. (صفحه ۲۰، کتاب دوازدهم)
۷۳. گزینه ۲ درست است.
- در قرآن کریم در آیه ۴۶ سوره سباء می فرماید: «ای پیامبر بگو: همانا خدا شما را به یک نکته سفارش و موعظه می کند که برای خدا به صورت گروهی و فردی قیام کنید.» (صفحه ۴۳، کتاب دوازدهم)

۷۴. گزینه ۳ درست است.

پرسش منفی است و شواهد دال بر اختیار انسان عبارت‌اند از: ۱- احساس رضایت یا پشیمانی. ۲- تفکر و تصمیم. ۳- مسئولیت‌پذیری. (صفحه ۵۶، کتاب دوازدهم)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

در درس پنجم در بخش اصلاح یک پندار به ماجرای برخاستن امام علی (ع) از زیر دیواری که در حال خراب شدن بود، اشاره شده است. در ادامه این ماجرا آمده است: برداشت نابه‌جای آن شخص چنین بود که ما اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم و اگر قرار باشد دیوار بر سر ما خراب شود، حتماً این اتفاق خواهد افتاد ... (صفحه ۵۹، کتاب دوازدهم)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

سراسر آفرینش که اثر و صنع خداوندی است، تجلی‌گاه قدرت و اراده اوست؛ «چشم بگشا که جلوه دلدار / به تجلی است از در و دیوار» صفحه ۵۸ کتاب دهم

۵۲. گزینه ۴ درست است.

با توجه به توضیح صفات ثبوتیه و سلبیه و متن‌هایی که برای استخراج این صفات (در کتاب) آمده، معلوم می‌شود که خدای بزرگ به دلیل صفات کمالیه، شایسته «ستایش» و از داشتن هر صفتی که متضمن نقص و نیاز است، منزّه و شایسته «تسبیح» است. صفحه ۵۸ تا ۶۱ کتاب دهم

۵۳. گزینه ۳ درست است.

تردیدی نیست که سازندگی درونی انسان و اصلاح نفس او، در سعادت فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی او نقش به‌سزایی دارد و اگر انسان تمامی علوم و فنون را تحصیل کند، اما از تسلط بر نفس خود ناتوان باشد، از رسیدن به سعادت و کمال بازمی‌ماند. تمامی پیشرفت‌های علمی و صنعتی در صورتی که همراه با اصلاح درون نباشد، مانند کاخ‌های سربه فلک کشیده است که بر بالای کوه آتشفشان بنا شده باشد. از این‌رو، در تعالیم دینی تربیت روحی و اخلاقی انسان، یعنی برنامه «انسان‌سازی» در رأس کلیه برنامه‌ها قرار دارد. صفحه ۶۶ کتاب دهم

۵۴. گزینه ۲ درست است.

آنچه توجه به آن ضروری است، این است که ایمان هم‌چون بذری است که چون در دل انسان قرار گیرد، برای رشد و بقای خود محتاج زمینه‌ای مساعد است و گرنه تباه شده، از بین می‌رود؛ به‌طوری که کمترین تمایلات ناروا در تضعیف آن مؤثر و در تغییر سرنوشت انسان منشأ اثر است. بنابراین صفات اخلاقی در حفظ و پرورش یا تضعیف و انهدام ایمان نقش به‌سزایی دارند و از طرف دیگر ایمان به مبدأ و معاد، به‌وجودآورنده مکارم اخلاقی و کمالات روحی است. صفحه ۶۶ کتاب دهم

۵۵. گزینه ۱ درست است.

برنامه خودسازی نیازمند شناخت خود و ابعاد وجودی خود است؛ زیرا تا وقتی خود را به‌درستی نشناخته باشیم، نمی‌دانیم چه چیزی برای ما مفید و چه چیزی زیان‌آور است. صفحه ۶۷ کتاب دهم

۵۶. گزینه ۳ درست است.

خلقت انسان به‌گونه‌ای است که دارای دو بُعد مادی و الهی است. انسان در بُعد طبیعی خود که همان جنبه جسمانی اوست با سایر موجودات زنده، از جمله حیوان شریک است، اما بُعد الهی وجود او که وی را از سایر موجودات ممتاز می‌گرداند، مخصوص انسان است. بنابراین، «میل به استراحت» و «میل جنسی» در زمره تمایلات مادی و «گرایش به عدالت» و «گرایش به زیبایی» در زمره تمایلات الهی انسان هستند. صفحه ۶۸ کتاب دهم

۵۷. گزینه ۱ درست است.

از دیدگاه انسان‌شناسی الهی، هم عالی‌ترین مراحل کمال و سعادت می‌تواند نصیب انسان شود و هم پست‌ترین مراحل که همانا محرومیت از رحمت الهی است. صفحه ۶۹ کتاب دهم

۵۸. گزینه ۴ درست است.

برخورداری از پاک‌ی قلب، نه تنها سعادت انسان را در جهان آخرت تأمین (نه تضمین) می‌کند، بلکه در زندگانی دنیوی نیز سبب می‌شود انسان از حیات خود لذت برده و عنصری مفید و شایسته برای اجتماع باشد. پاک‌ی دل سبب می‌شود انسان طعم شیرین معنویات و کمالات را بچشد و به یک زندگانی بی‌آلایش و سعادت‌مندانه دست یابد. در دوران نوجوانی هنوز دل آلوده به انحرافات روحی و اخلاقی نشده و اگر هم اشتباهاتی در کار باشد، به سهولت می‌توان با آب توبه همه را شست. صفحه ۷۰ کتاب دهم

۵۹. گزینه ۲ درست است.

میل جنسی که به اقتضای حکمت خداوندی در وجود انسان برای بقای نسل او نهاده شده است، در دوران جوانی از قدرت و شدت کافی برخوردار است و لذا کنترل و مهار کردن آن نیز مشکل است. صفحه ۷۲ کتاب دهم

۶۰. گزینه ۲ درست است.

در این جهان بینی (مادی) هر آرمانی برای انسان برگزیده شود، نهایتاً نمی‌تواند از سطح معیارهای مادی و ظاهری فراتر رود؛ زیرا چنین مکتبی که کاملاً منکر هرگونه وجود غیر مادی و ارزش‌های والای فوق طبیعی است، نمی‌تواند آرمانی برگزیند که از سطح معیارهای مادی و طبیعی فراتر رود و اگر به‌ناچار در رابطه با تعیین مسئولیت و وظیفه، برای انسان آرمان معنوی و ارزش‌های فوق مادی را معرفی کند، چیزی جز تناقض‌گویی نخواهد بود. صفحه ۳ کتاب دوازدهم

۶۱. گزینه ۱ درست است.

انسانیت انسان تنها در رابطه با خدا قابل تعریف است. راز برتری و امتیاز انسان بر موجودات دیگر نیز نه در تکامل زیستی و پیچیدگی ساختمان جسمی او، بلکه در این روحانیت و معنویت است که بر او پرتو افکنده است. جلوه شکوهمند حیات انسانی و تجلیات عالیه آن، همگی از آثار و نتایج این ویژگی وجودی است. صفحه ۴۱ کتاب دوازدهم

۶۲. گزینه ۴ درست است.

شرط نجات و تکامل انسان در بازگشت به خویش یا خودآشنایی است. عمق وجود آدمی سرشار از عشق به معنویت و جاودانگی است و لذا تا پیوند خود را با عالم بالا و خداوند محکم نکند، گمگشته خود را بازنیافته و آرام نمی‌گیرد. صفحه ۶ کتاب دوازدهم

۶۳. گزینه ۱ درست است.

مسئولیت انسان در بینش دینی و مذهبی، نتیجه منطقی اختیاری است که از جانب خداوند به او اعطا شده است و لذا مسئولیت او منحصر به دایره اختیار او بوده و در مواردی که فاقد هرگونه اختیار باشد، مسئولیتی نیز بر عهده او نخواهد بود. البته نباید فراموش کرد که همراه نعمت اختیار که از سوی خداوند به انسان داده شده است، موهبت هدایت نیز در اختیار او قرار گرفته است. بدین معنی که آگاهی‌های فطری و نیروی عقل و اندیشه و به‌دنبال آن تعلیم پیامبران راهنمای انسان بوده، راه حرکت به سوی کمال را به او می‌نمایاند و حجت خداوند را بر او تمام گردانیده و مسئولیت آدمی را در هر حال به عهده خود او می‌گذارد. صفحه ۱۱ کتاب دوازدهم

۶۴. گزینه ۴ درست است.

انسان اگر از آگاهی‌های لازم و تربیت فکری و معنوی صحیح برخوردار نباشد، اراده او تابعی از شرایط و اوضاع موجود شده و به‌دنبال عوامل درونی و بیرونی حرکت خواهد کرد و محکوم انواع جبرهای اجتماعی، اقتصادی و طبیعی خواهد بود. صفحه ۱۳ کتاب دوازدهم

۶۵. گزینه ۲ درست است.

در مکتب‌های مادی، مانند مارکسیسم که انسان به‌عنوان موجودی مادی و بدون بعد الهی و ماورای طبیعی معرفی می‌شود، تمام نیازهای انسان ریشه در نیازهای مادی دارد که در مناسبات اقتصادی و منافع اقتصادی جلوه می‌کند. ... این مطلب همان مفهوم زیربنا بودن اقتصاد است؛ بدین معنا که نظام اقتصادی زیربنا و جز آن، هر چیز دیگری رو بناست، یعنی بازتابی از زیربنا بوده و برای خود اصالت و استقلال ندارد. بنا بر این دیدگاه، هر انسانی تابع مناسبات اقتصادی حاکم بر اوست و هیچ انسانی نمی‌تواند از سیر جبری تاریخی که این مناسبات آن را پدید آوردند، بیرون رود و آن را عوض کند. صفحه ۱۴ کتاب دوازدهم

۶۶. گزینه ۳ درست است.

آدمی با انتخاب و گزینش خود بر پایه آگاهی، ایمان و عمل، جهت خود را تعیین و سرنوشت خویش را رقم می‌زند. صفحه ۱۶ کتاب دوازدهم

۶۷. گزینه ۳ درست است.

تمامی فضایل اخلاقی از قبیل پرهیزگاری، صبر، شجاعت، فداکاری، گذشت، عدالت و ... از ایمان به خدا سرچشمه گرفته و لازمه آن هستند و هرگز نمی‌توان ایمان و رذائل اخلاقی از قبیل است غرور، نفاق، بدگویی و غیره را یکجا جمع نمود؛ زیرا ریشه همه این رذائل در روگردانی از خدا و غفلت از یاد اوست. صفحه ۱۸ کتاب دوازدهم

۶۸. گزینه ۴ درست است.

یاد خدا آرام‌بخش دل‌های متلاطم و تسلی‌بخش قلب‌های رنج‌دیده و مرهمی بر دل‌های مجروح است. خداشناسان واقعی با یاد خدا، کار و عبادت می‌کنند و وظایف فردی و اجتماعی خویش را انجام می‌دهند و تمامی مشکلات را در این راه تحمل می‌کنند. آری، یاد خدا و توجه به او سرمایه‌ای است که خداشناسان و موحدین از آن بهره‌ها می‌گیرند و خود را برای زندگی جاوید آماده می‌گردانند. صفحه ۱۹ کتاب دوازدهم

۶۹. گزینه ۲ درست است.

اگر بعد از آشنایی با یک حقیقت، شخص به انجام و تکرار اعمالی مناسب با آن علم بپردازد و اعمال مخالف با نتایج آن علم را ترک گوید، در این صورت به تدریج گرایش‌های مناسب با آن علم در زمینه روحی انسان تقویت یافته و بر گرایش‌های مخالف غلبه پیدا می‌کند. در این صورت است که آن علم به ایمان تبدیل می‌شود، یعنی به جهت آماده شدن جو روانی مساعد با آن علم، نفس به آن حقیقت تمکین می‌کند و ملتزم به لوازم آن می‌شود. صفحه ۲۲ کتاب دوازدهم

۷۰. گزینه ۱ درست است.

فرق است بین باور ذهنی و ایمان قلبی. آنان که فقط با شعور ظاهری و اندیشه خود، خدا را پذیرفته‌اند و به علت وجود حائل‌هایی نتوانستند این اعتقاد را از سطح شعور ظاهری به اعماق روح و شعور باطنی خود برسانند، اینان گرچه عقلاً خداشناسند، اما دل‌های آن‌ها هنوز به باور حقیقی نرسیده و به همین جهت در عمل نیز ناتوانند و لذا هرگز نباید با مشاهده دوگانگی بین اعتقاد و عمل در اشخاص، در اصل آن اعتقاد و درست بودن آن تردید روا داشت. صفحه ۲۲ و ۲۳ کتاب دوازدهم

۷۱. گزینه ۳ درست است.

اگر گرایش‌های نفسانی و تمایلات حیوانی از مرز اعتدال و از حد طبیعی فراتر روند، گویی همچون حائلی بین عقل و دل آدمی قرار می‌گیرند و مانع از تأثیر و نفوذ آگاهی‌های موجود در عرصه اندیشه به روح و دل می‌شوند و این گرایش‌ها هم‌چون پرده‌ای بر روی قلب آدمی قرار گرفته و سد نفوذناپذیری در برابر حقایق ایجاد می‌نمایند. صفحه ۲۴ کتاب دوازدهم

۷۲. گزینه ۱ درست است.

در بینش الهی، ارزش و اعتبار عمل، وابسته به ایمان است، نه برعکس. ... بدین ترتیب اصالت و استقلال از آن حیات معنوی و کمال روحی انسان است تا از این طریق، آمادگی لازم را برای حیات ابدی در جوار رحمت الهی تحصیل کند و به سعادت جاودانی برسد و لذا ایمان به خدا نیز که خود کیفیتی معنوی و درونی داشته و اتصال قلبی انسان به مبدأ هستی است، خود به‌تنهایی اصالت و ارزش دارد؛ گرچه ایمان همواره آثار عملی خود را به دنبال دارد. صفحه ۲۵ و ۲۶ کتاب دوازدهم

۷۳. گزینه ۲ درست است.

غرایز ویژگی‌های مشترک انسان با عالم حیوان است. از این رو، کسانی که در زندگی خود تنها به ارضای غرایز و غوطه‌ور شدن در لذت‌های غریزی می‌پردازند، در واقع از بعد انسانی خود غفلت نموده و خویشتن را در عالم حیوانی گرفتار کرده‌اند. چنین کسانی گرچه به ظاهر انسان هستند، در معنا حیواناتی هستند که از عالم انسانی و حقایق برتر بی‌خبرند؛ «خفتگان را خبر از زمزمه مرغ سحر / حیوان را خبر از عالم انسانی نیست» صفحه ۹ کتاب دوازدهم

۷۴. گزینه ۳ درست است.

هر هدفی غیر از خدا، به‌علت محدود بودنش دارای جاذبه محدود است و نمی‌تواند روح کمال‌جوی انسان را برای همیشه قانع و راضی گرداند. صفحه ۲۳ کتاب دوازدهم

۷۵. گزینه ۴ درست است.

ایمان مذهبی همواره با نوعی محبت، عشق و عرفان همراه است و به همین دلیل در طول تاریخ سرچشمه عالی‌ترین تجلیات انسانی و جلوه‌های ملکوتی حیات بشری بوده است. صفحه ۲۳ و ۲۴ کتاب دوازدهم

انگلیسی

۷۶. گزینه ۳ درست است.

با توجه به کلمه ربطی **when** (زمانی که) زمان فعل بعد از **when** گذشته ساده باشد و زمان فعل جمله قبل از **when** به صورت گذشته استمراری می‌باشد.

گذشته ساده + **when** + گذشته استمراری

گذشته استمراری + **while** + گذشته ساده

توجه: **while** به عنوان یک کلمه ربطی به معنی «هنگامی که» معمولاً طبق ساختار بالا به کار می‌رود.

۷۷. گزینه ۲ درست است.

کلمه **herself** یک ضمیر انعکاسی و تأکیدی می‌باشد که عمل آن فعل به فاعل برمی‌گردد و ضمیر مفعولی **it** جانشین عبارت **a cup of hot chocolate** می‌باشد. در این جمله با توجه به معنی آن قابل درک می‌باشد.

۷۸. گزینه ۴ درست است.

کلمه **so** به عنوان یک کلمه ربطی می‌باشد که برای بیان دلیل به کار می‌رود.

کلمه **and** برای ربط دادن دو اسم، فعل، صفت و یا جمله استفاده می‌شود.

But برای بیان تضاد دو جمله به کار می‌رود.

کلمه **or** (یا) و همچنین به معنی در غیر اینصورت می‌باشد و انتخاب یکی از دو تا را بیان می‌کند.

۷۹. گزینه ۱ درست است.

در سؤالی کوتاه در انتهای جمله به دو صورت می‌باشد. اگر جمله مثبت باشد، سؤالی کوتاه منفی خواهد بود و برعکس، یعنی اگر جمله منفی باشد سؤالی کوتاه مثبت خواهد بود.

هرگاه در جمله کلمه ربطی **that** باشد معمولاً جمله قبل از **that** را باید در نظر گرفت.

جمله + **that** + جمله

۸۰. گزینه ۲ درست است.

دوستم به مدت پنج سال دو کتاب دستور زبان انگلیسی را نوشت و آنها را ماه گذشته منتشر کرد. او برای معرفی ساختارهای گرامری به فراگیران از متون و مکالمات مختلف استفاده کرده است.

(۱) برنامه‌ریزی کردن (۲) منتشر کردن، انتشار دادن

(۳) نجات دادن، پس‌انداز کردن (۴) پیشنهاد کردن

۸۱. گزینه ۴ درست است.

عمومی من به مدت سی سال در دانشگاه ادبیات تدریس کرد. او مرحوم شد (فوت کرد) زمانی که ۹۰ سال سن داشت.

(۱) منقرض شدن، نابود شدن (۲) ترک کردن، رها کردن

(۳) منتشر شدن، گسترش پیدا کردن (۴) مرحوم شدن، فوت کردن

۸۲. گزینه ۱ درست است.

حافظ شاعر بزرگی در ایران و حتی در سراسر دنیا است. او صدها سال پیش اشعار جالب خیلی زیادی را نوشت. حافظ را اساساً به خاطر غزلش به یاد می‌آورند (آورده می‌شود).

(۱) اشعار / اساساً (۲) داروها / در واقع

(۳) هیجانانگیز / متأسفانه (۴) یادداشت‌ها و خاطرات / اساساً

۸۳. گزینه ۳ درست است.

با سخت کار و مطالعه کردن، شما می‌توانید توانایی صحبت کردن انگلیسی را خیلی زیاد توسعه دهید.

(۱) حل کردن (۲) احترام گذاشتن

(۳) توسعه دادن، پیشرفت کردن (۴) جمع‌آوری کردن

۸۴. گزینه ۴ درست است.

جک تمایل دارد یک دفترچه خاطرات را بخرد و نگهداری نماید تا چیزها و رویدادهای بسیار زیادی را که برای او در شرایط مختلف اتفاق بیفتد، یادداشت نماید.

- (۱) الگو
(۲) رمان، داستان
(۳) خاطره، حافظه
(۴) دفترچه خاطرات یا یادداشت

۸۵. گزینه ۲ درست است.

آن مرد یک شخص خیلی ثروتمند و سخاوتمند است و در کمک کردن به خانواده‌های فقیر از هیچ تلاشی دریغ نمی‌کند (مضایقه نمی‌کند). در واقع خانه‌های زیادی برای افراد فقیر ساخته است.

- (۱) ترک کردن
(۲) دریغ کردن، مضایقه کردن
(۳) بغل کردن
(۴) وقف کردن، اختصاص دادن، فدا کردن

۸۶. گزینه ۳ درست است.

مینا با صدای آرام صحبت کرد و هیچ نشانه‌ای از حالت هیجانی‌اش را که درست دقایق قبل تر داشته بود، نشان نداد.

- (۱) ماهر
(۲) بدون درد و رنج
(۳) هیجانی، عاطفی
(۴) بی‌شمار

۸۷. گزینه ۱ درست است.

احمد که ده سال سن دارد بی‌ادبانه در موقعیت‌های مختلف با من صحبت می‌کند و من هرگز به‌خاطر آنچه را که او گفت نخواهم بخشید.

- (۱) بخشیدن، عفو کردن
(۲) جلوگیری کردن
(۳) در نظر گرفتن
(۴) پاسخ دادن

۸۸. گزینه ۲ درست است.

- (۱) دور (مسافت) دور دست
(۲) لازم، ضروری
(۳) جدی
(۴) گوناگون

۸۹. گزینه ۴ درست است.

- (۱) بررسی کردن
(۲) نگه داشتن
(۳) شامل بودن
(۴) ازدواج کردن

۹۰. گزینه ۳ درست است.

- (۱) دیگران
(۲) دیگر
(۳) همدیگر، یکدیگر
(۴) یکی دیگر

۹۱. گزینه ۲ درست است.

- (۱) وقف کردن، اختصاص دادن
(۲) انتظار یا توقع داشتن
(۳) تأثیر گذاشتن
(۴) تأمین کردن

۹۲. گزینه ۱ درست است.

- (۱) دیدگاه‌ها، نظرات
(۲) سوابق، رکوردها
(۳) الگوها
(۴) فعالیت‌ها

۹۳. گزینه ۴ درست است.

برطبق متن، برنارد شاو به لندن آمد تا یک نویسنده موفق شود.

۹۴. گزینه ۱ درست است.

- کدامیک از جملات زیر بر طبق متن درست نیست؟

- او یک نویسنده بزرگی بود قبل از اینکه به لندن بیاید.

۹۵. گزینه ۴ درست است.

برنارد شاو احساس نیاز برای تغییرات و اصلاحات در دولت نمود زمانی که او جوان بود.

۹۶. گزینه ۳ درست است.

- متن می‌گوید که آثار برنارد شاو مستقیماً به موارد زیر مرتبط می‌باشد به جز هنر نگارش.

۹۷. گزینه ۲ درست است.

- کدامیک از حقایق زیر به متن مرتبط نیست؟

- انقلاب فرانسه به کشته‌های زیادی در فرانسه منجر شد.

۹۸. گزینه ۴ درست است.

عبارت **focal point** (نقطه کانونی یا محوری) که در پاراگراف یک زیر آن خط کشیده شده است به چیزی که توجه شخص را متمرکز می‌کند (جلب توجه کردن) را اشاره می‌کند.

۹۹. گزینه ۳ درست است.

- از این متن درباره ایفل گوستاو و چه چیزی را می‌توانید استنباط کنید؟
- ایفل مردی که دارای علایق و توانایی‌ها بود.

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

کلمه **conduct** (انجام دادن) که در متن زیر آن خط کشیده شده است به معنی انجام دادن می‌باشد.

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

$$(a + b, 2), (a + b, a - b)$$

$$a - b = 2 \Rightarrow a = b + 2$$

$$f = \{(b + 2, a^2), (a + b, 2), (b + 2, 2ab), (2a - 1, a), (a + b, a - b)\}$$

$$a^2 = 2ab \Rightarrow a = 2b, \quad a \neq 0 \quad \text{در نتیجه:}$$

$$\begin{cases} a = 2b \\ a = b + 2 \end{cases} \Rightarrow b = 2 \Rightarrow a = 4$$

$$f = \{(4, 16), (6, 2), (4, 16), (7, 4), (6, 2)\} \quad \text{تابع است.}$$

$$a^2 - b^2 = 4^2 - 2^2 = 16 - 4 = 12$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$y - 1 = \pm(x + 2) \Rightarrow \begin{cases} y = x + 3 \\ y = -x - 1 \end{cases}$$

$$x = 1 \Rightarrow \begin{cases} y = 4 \\ y = -2 \end{cases} \quad \text{در نتیجه تابع نیست.}$$

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

مجذور قد بر حسب متر \times نماتوب = وزن

$$\text{وزن شخص کیلوگرم} = 30 \times (1/8)^2 = 97/2$$

$$\text{وزن کیلوگرم} = 25 \times (1/8)^2 = 81$$

برای قرار گرفتن در محدوده سلامت وزنی، وزن شخص باید کمتر از ۸۱ کیلوگرم باشد.

$$97/2 - 81 = 16/2 \text{ کیلوگرم}$$

باید بیشتر از ۱۶/۲ کیلوگرم

وزن کم کند تا در محدوده سلامت قرار گیرد.

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

$$x^3 - \frac{1}{x^3} = (x - \frac{1}{x})^3 - 3x \cdot \frac{1}{x} (x - \frac{1}{x}) = (x - \frac{1}{x})^3 - 3(x - \frac{1}{x})$$

$$x^2 + \frac{1}{x^2} = (x - \frac{1}{x})^2 + 2x \cdot \frac{1}{x} = (x - \frac{1}{x})^2 + 2$$

$$f(x - \frac{1}{x}) = (x - \frac{1}{x})^3 - 3(x - \frac{1}{x}) - [(x - \frac{1}{x})^2 + 2]$$

$$= \left(x - \frac{1}{x}\right)^3 - 3\left(x - \frac{1}{x}\right) - \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 - 2$$

$$x - \frac{1}{x} = t \Rightarrow f(t) = t^3 - 3t - t^2 - 2$$

$$f(1) = 1 - 3 - 1 - 2 = -5$$

$$f(-1) = -1 + 3 - 1 - 2 = -1$$

$$f(1) - f(-1) = -5 - (-1) = -4$$

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

$$x - |x| \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} x - x = 0 & x \geq 0 \\ x - (-x) = 2x & x < 0 \end{cases}$$

$$\sqrt{x - |x|} = 0 \quad \text{قابل قبول} \quad x \geq 0 \quad \text{در نتیجه:}$$

$$\sqrt{x - |x|} = \sqrt{2x} \quad \text{غیر قابل قبول} \quad x < 0$$

$$D_f = \{x \in \mathbb{R} \mid x \geq 0\} \quad \text{بنابراین:}$$

$$f(x) = \frac{2\sqrt{0}}{4} = \frac{1}{4} \quad R_f = \left\{\frac{1}{4}\right\}$$

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

متعلق به f هستند: $(a, a^2), (a, a+2)$

$$a^2 = a + 2 \Rightarrow a^2 - a - 2 = 0 \Rightarrow (a - 2)(a + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -1 \end{cases}$$

f تابع ثابت است:

$$a^2 = b^2 \Rightarrow \begin{cases} b^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} b = 2 & \text{قابل قبول} \\ b = -2 & \text{غیر قابل قبول} \end{cases} \\ b^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} b = 1 & \text{غیر قابل قبول} \\ b = -1 & \text{قابل قبول} \end{cases} \end{cases}$$

$$a = 2, b = 2 \Rightarrow f = \{(2, 4), (2, 4), (2, 4), (4, 4)\} = \{(2, 4), (4, 4)\} \quad \text{تابع ثابت}$$

$$a = -1, b = -1 \Rightarrow f = \{(-1, 1), (-1, 1), (-1, 1), (1, 1)\} = \{(-1, 1), (1, 1)\} \quad \text{تابع ثابت}$$

بنابراین پاسخ‌های $a = 2, b = 2$ یا $a = -1, b = -1$ قابل قبول است.

با توجه به گزینه‌ها، $a + b = (-1) + (-1) = -2$ درست است.

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$\text{تابع } f \text{ همانی است} \Rightarrow c = 4 \Rightarrow 2ab = 4 \Rightarrow ab = 2$$

$$(a + b)^2 - 2ab = 5 \Rightarrow (a + b)^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} a + b = 3 \\ a + b = -3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a + b = 3 \\ a - b = 1 \end{cases} \Rightarrow a = 2, b = 1$$

$$\begin{cases} a + b = -3 \\ a - b = 1 \end{cases} \Rightarrow a = -1, b = -2$$

$$a + b + c = 2 + 1 + 4 = 7 \quad \text{با توجه به گزینه‌ها:}$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

$$(x-1)^2 + x = 3 \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 & \text{قابل قبول} \\ x=-1 & \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$2x^2 - 5x = 3 \Rightarrow 2x^2 - 5x - 3 = 0 \Rightarrow (2x+1)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=3 & \text{غیر قابل قبول} \\ x=-\frac{1}{2} & \text{قابل قبول} \end{cases}$$

$$f = \left\{ (2, 3), (0, 3), \left(-\frac{1}{2}, 3\right) \right\} \quad \text{زوج مرتب ۳}$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

مجموع سه عدد رو آمده برابر ۷ یا بیشتر از ۷ باشد. : پیشامد A

مجموع سه عدد رو آمده برابر ۶ یا کمتر از ۶ باشد. : پیشامد A'

$$A' = \{(1,1,1), (1,1,2), (1,1,3), (1,1,4), (1,2,1), (1,2,2), (1,2,3), (1,3,1), (1,3,2), (1,4,1), (2,1,1), (2,1,2), (2,1,3), (2,2,1), (2,2,2), (2,3,1), (3,1,1), (3,1,2), (3,2,1), (4,1,1)\}$$

$$n(s) = 6 \times 6 \times 6 = 216 \Rightarrow P(A') = \frac{20}{216} = \frac{5}{54}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{5}{54} = \frac{49}{54}$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

A \Rightarrow عدد روی کارت بر ۲ بخش پذیر باشد: پیشامد A

B \Rightarrow عدد روی کارت بر ۵ بخش پذیر باشد: پیشامد B

$$P(A) = \frac{50}{100} = \frac{1}{2}, \quad P(B) = \frac{20}{100} = \frac{1}{5}$$

$A \cap B$ \Rightarrow عدد روی کارت هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش پذیر باشد: پیشامد $(A \cap B)$

$$P(A \cap B) = \frac{10}{100} = \frac{1}{10}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{2} + \frac{1}{5} - \frac{1}{10} = \frac{3}{5}$$

$$\frac{P(A \cup B)}{P(A \cap B)} = \frac{\frac{3}{5}}{\frac{1}{10}} = 6$$

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$A = \{(1,1), (1,3), (1,5), (3,1), (3,3), (3,5), (5,1), (5,3), (5,5)\}$$

$$B = \{(2,3), (2,5), (3,2), (3,5), (5,2), (5,3)\}$$

$$C = \{(1,6), (2,5), (3,4), (4,3), (5,2), (6,1)\}$$

$$\Rightarrow A \cap C = \phi$$

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

$$n(s) = C(12, 3) = \frac{12!}{9!3!} = \frac{10 \times 11 \times 12}{6} = 220$$

$$A: \text{پیشامد هر سه مهره سبز باشد} = C(5, 3) = \frac{5!}{2!3!} = 10$$

$$B: \text{پیشامد هر سه مهره زرد باشد} = C(4, 3) = 4$$

$$\text{احتمال این که هر سه مهره سبز یا زرد باشد} = \frac{C(5,3) + C(4,3)}{C(12,3)} = \frac{10+4}{220} = \frac{7}{110}$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

$$A \Rightarrow P(A) = \frac{5}{8} \quad \text{به هدف خوردن تیر اول : پیشامد A}$$

$$B \Rightarrow P(B) = \frac{7}{8} \quad \text{به هدف خوردن تیر دوم : پیشامد B}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$P(A \cup B) = \frac{5}{8} + \frac{7}{8} - \frac{5}{6} = \frac{15+21-20}{24} = \frac{16}{24} = \frac{2}{3}$$

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

$$\text{احتمال رو آمدن عدد فرد} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

$$\text{احتمال رو آمدن عدد زوج} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

$$\text{احتمال «رو» آمدن سه سکه در پرتاب ۳ سکه} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{8}$$

$$\text{احتمال «رو» آمدن حداقل سه سکه در پرتاب ۴ سکه} = \left(\frac{1}{16} + \frac{4}{16}\right)$$

۳ سکه «رو» و یک سکه پشت بیاید هر ۴ سکه «رو» بیاید

$$\text{احتمال «رو» آمدن حداقل ۳ «رو» در پرتاب سکه‌ها} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{8}\right) + \frac{1}{2} \left(\frac{1}{16} + \frac{4}{16}\right) = \frac{1}{16} + \frac{5}{32} = \frac{7}{32}$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$C(6,2) = \frac{6!}{4!2!} = 15 = n(S)$$

$$C(5,1) = \frac{5!}{4!1!} = 5 = n(A)$$

به هر کدام از این زیرمجموعه‌های یک عضوی عدد ۶ را اضافه کنیم، زیرمجموعه‌های دو عضوی شامل عدد ۶ به دست می‌آید.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5}{15} = \frac{1}{3} \quad \text{بنابراین:}$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

الف) شرایط سنجش و محاسبه فعالیت‌های تولیدی در حسابداری ملی شامل سه شرط: ۱- از بازار عبور کند. ۲- منتهی به کالا و خدمات نهایی شود. ۳- مجاز و قانونی باشد. در محدوده مکانی و زمانی معین انجام شود، در این شرایط نیست. (صفحه ۴۱ و ۴۲ کتاب درسی)

ب) اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، پشتوانه پول است که امروزه قدرت اقتصادی کشورهاست. (صفحه ۵۷ کتاب درسی)
ج) در بازاری که دچار عدم تعادل شده است، عواملی آن را به سمت تعادل می‌برد مگر این که عوامل بیرونی مانند قیمت‌گذاری دولت مانع این تعدیل شود. (صفحه ۳۷ کتاب درسی)

بخش ۱، فصل ۳، قیمت و مقدار تعادلی - فصل ۴، اندازه‌گیری تولید - بخش ۲، پشتوانه پول)

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

الف) پول در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها نتوانسته ارزش خود را حفظ کند. صفحه ۵۹ کتاب درسی
 ب) علت کاهش قدرت خرید پول، تورم یا نرخ رشد سطح قیمت‌ها است. صفحه ۵۹ کتاب درسی
 ج) مشکلات ناشی از تورم یا کاهش قدرت خرید پول، کاهش رفاه خانواده‌ها و ضرر پس‌اندازکنندگان و کاهش قدرت خرید آنها است. صفحه ۵۹ کتاب درسی (بخش ۲، فصل ۱، قدرت خرید پول)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

$$310 = 3,000 - 3,310 \text{ : افزایش مقدار تولید در سال دوم}$$

$$350 = 3,500 - 3,850 \text{ : افزایش قیمت ها در سال سوم}$$

صفحه ۴۶ و ۴۷ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۳، محاسبه به قیمت‌های جاری و ثابت)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

الف) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده باشد. صفحه ۵۸ کتاب درسی
 ب) گاهی شاخص‌های مطلق، تصویر خوبی از واقعیت ارائه نمی‌کند و باید از شاخص‌های نسبی استفاده کرد. صفحه ۴۵ کتاب درسی
 ج) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و نیز واکنش آنها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی، با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود. (صفحه ۳۱ کتاب درسی)
 (بخش ۱، فصل ۳، شکل‌گیری بازار - فصل چهارم، شاخص‌های نسبی، بخش ۲، فصل اول - وظایف پول)

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

میلیارد ریال ۱۶۰ : ارزش کل تولیدات

میلیارد ریال ۳۰ : تولید خارجیان مقیم کشور که در تولید داخلی محاسبه می‌شود

$$\text{میلیارد ریال } 16 = \frac{1}{5} \times 80 \text{ : هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیارد ریال } 20 = \frac{2}{3} \times 30 \text{ : ارزش خدمات}$$

$$\text{میلیارد ریال } 260 = 160 + 80 + 20 \text{ : تولید ناخالص ملی (الف)}$$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

$$\text{میلیارد ریال } 244 = 260 - 16 \text{ : تولید خالص ملی}$$

$$\text{میلیارد ریال } 210 = 160 + 30 + 20 \text{ : تولید ناخالص داخلی (ب)}$$

$$\text{ریال } 2,440 = \frac{244,000,000,000}{100,000,000} = \frac{\text{تولید خالص ملی}}{\text{جمعیت}} \text{ : تولید سرانه ملی (ج)}$$

(بخش ۱، فصل ۴ - محاسبه تولید داخلی و ملی)

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

ریال ۴۰۰۰ : ارزش افزوده شده در مرحله اول تولید (الف)

$$\text{ریال } 8,500 = 1,700 - 8,500 \text{ : ارزش افزوده شده در مرحله چهارم تولید}$$

ب) برای محاسبه تولید کل جامعه، گاهی ارزش پولی کل کالا و خدمات نهایی که به دست مصرف‌کننده می‌رسد را اندازه‌گیری می‌کنند که به این روش، روش هزینه‌ای می‌گویند.

صفحه ۴۵ کتاب درسی. (بخش ۱، فصل ۴، محاسبه تولید کل جامعه)

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

$$30 = 45 - 15 = \text{تقاضا} - \text{عرضه} \text{ : مازاد عرضه در قیمت } 1,250 \text{ ریال (الف)}$$

ریال ۱,۰۰۰ : قیمت تعادلی (ب)

کیلوگرم ۳۰ : مقدار عرضه تعادلی

(بخش ۱، فصل ۳، قیمت و مقدار تعادلی) صفحه ۳۴ و ۳۵ کتاب درسی

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

$$\text{نرخ تورم (الف)} \frac{P_2 - P_1}{P_1} \rightarrow \frac{15}{100} = \frac{P_2 - 200,000}{200,000} \rightarrow 15 \times 2,000 = P_2 - 200,000$$

$$\rightarrow 30,000 = P_2 - 200,000$$

$$P_2 = 230,000$$

صفحه 60 کتاب درسی

(ب) در پول ثبتي یا تحریری، در واقع پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه بانک موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد. صفحه ۵۶ کتاب درسی

(ج) عوامل ایجاد تورم در جامعه، افزایش حجم پول نسبت به تولیدات، عدم تعادل بین عرضه و تقاضا در بازار و ایجاد مازاد تقاضا می‌باشد. با توجه به پاسخ قسمت‌های الف و ب، افزایش حجم پول نسبت به تولیدات صحیح است. صفحه ۵۹ کتاب درسی

(بخش ۲، فصل ۱، پول ثبتي و تحریری - تورم)

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

$$\text{هزینه استهلاک سالانه دستگاه ریال} = \frac{120,000,000}{15} = 8,000,000$$

$$\text{ارزش دستگاه سرمایه‌ای} = \frac{120,000,000}{15}$$

هزینه استهلاک - درآمد ناخالص سالانه = درآمد خالص سالانه

$$35,000,000 - 8,000,000 = 27,000,000 \text{ ریال}$$

(بخش ۱، فصل ۴، استهلاک) صفحه ۴۳ و ۴۴ کتاب درسی

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

(الف) در برخی از کشورها مانند لبنان که مهاجرت نیروی کار و سرمایه‌ها به خارج از مرزها زیاد است، تولیدات ملی بیشتر از تولیدات داخلی است. صفحه ۴۳ کتاب درسی

(ب) وضعیت مازاد عرضه، زمانی رخ می‌دهد که قیمت‌ها بیشتر از سطح قیمت تعادلی باشد و نه کمتر. در این صورت مصرف‌کننده سطح تقاضای خود را کاهش می‌دهد و مازاد عرضه اتفاق می‌افتد. صفحه ۳۵ و ۳۶ کتاب درسی

(بخش ۱، فصل ۳ و ۴، تعادل و قیمت تعادلی - تولید ناخالص ملی و داخلی)

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

(الف)

$$\text{نرخ تورم} = \frac{69,000 - 50,000}{50,000} \times 100 = 38\%$$

$$\text{نرخ رشد نقدینگی} = \frac{170,000 - 160,000}{160,000} \times 100 = 6.25\%$$

نرخ تورم بیشتر از نرخ رشد نقدینگی است، در نتیجه نرخ رشد نقدینگی در جامعه نداریم. صفحه ۶۰ کتاب درسی

(ب) میزان تورم کالاها ۳۸٪ است. (بخش ۲، فصل ۱، تورم)

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

(الف) سود ناشی از خدمات سرمایه در ردیف ۶ با عنوان درآمد صاحبان سرمایه و اجاره‌بها در ردیف ۴ با عنوان درآمد املاک و مستغلات قرار دارند.

(ب)

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{2}{6} \times (450 + 650) = 350$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{2}{3} \times 696 = 464$$

سود شرکت‌ها

میلیارد ریال $382 = \frac{2}{6} \times (450 + 696)$: درآمد صاحبان مشاغل آزاد

میلیارد ریال $20942 = 350 + 464 + 450 + 600 + 382 + 696$: درآمد ملی

میلیارد ریال $29/42 = \frac{20942}{100} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}}$: درآمد سرانه

(ج) درآمد سرانه به معنی سهم متوسط هر فرد از تولید یا درآمد آن جامعه است. صفحه ۴۶ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۴، درآمد ملی و درآمد نسبی)

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

منحنی مورد نظر، به دلیل شیب مثبت و صعودی نشانگر منحنی عرضه (S) می‌باشد. زمانی بر روی منحنی جابه‌جا می‌شویم که قیمت کالای مورد نظر تغییر کند و در این جا قیمت کالا کاهش پیدا کرده است. (بخش ۱، فصل ۳، بازار)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

(الف)

تولید خالص داخلی = هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی

تولید خالص ملی = تولید خارجیان مقیم ایران - تولید ایرانیان مقیم خارج + تولید خالص داخلی

صفحه ۴۲ و ۴۳ کتاب درسی

(ب) اقتصاددانان برای بررسی وضعیت موجود و اندازه‌گیری فعالیت‌های اقتصادی یک کشور و مطالعه روند تغییرات و یا نتایج سیاست‌های اقتصادی، نیازمند استفاده از سنجها و شاخص‌های اقتصادی هستند.

صفحه ۴۰ کتاب درسی (بخش ۱، فصل ۴، تولید ناخالص داخلی و ملی)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

(الف) با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و ارزش نسبی آنها را با هم سنجید. به همین دلیل کشورها دارای واحد پولی خاص خود هستند.

(ب) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله پرداخت‌های آینده مثل خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی باشد.

صفحه ۵۷ و ۵۸ کتاب درسی (بخش ۲، فصل ۱، وظایف پول)

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

غلط‌های متن و اصلاح آنها عبارتند از:

خراسان بزرگ ← سیستان * سیستان ← خراسان بزرگ * زبان ← زمان * بینابین ← غزنوی * سعدی ← ناصر خسرو (یا هر شاعر سبک خراسانی)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

محمدتقی ملک‌الشعراى بهار برای شعر فارسی شش نوع سبک و دوره قائل بوده است. اولین سبک، خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم) می‌باشد. نثر فارسی هم بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار در شش رده طبقه‌بندی می‌شود و رده سوم آن (۵۵۰ تا ۶۱۶ هـ. ق) مربوط به دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان است.

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

نوع ویژگی‌های هر گزینه به ترتیب:

(۱) هر دو غزنوی و سلجوقی (۲) سامانی - غزنوی و سلجوقی (۳) هر دو سامانی

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

توجه: سبک براساس زمان یعنی سبک براساس دوره - هم‌چنین است سبک براساس موضوع (نوع)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه پاسخ:

واژه‌ها و اصطلاحات (انگلیسی- روسی- فرانسوی- ترکی) وارد شعر شد.

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

به جای سیداشرف‌الدین گیلانی، هر یک از شعرای نوگرایی که به زبان کوچه و بازار شعر می‌سرودند قابل قبول است.

۱۳۷. گزینه ۲ درست است.

توضیح گزینه پاسخ:

الف) کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.

د) شاعران دوره بیداری تخیلات سراینده‌گان پیشین را در نظر داشتند و گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع، نوآوری‌هایی در

عرصه تخیل پدید آوردند. (همچون اشعار میرزاده عشقی)

توجه: دو مورد (ب-ج) موارد افتراق این دو گروه هستند.

۱۳۸. گزینه ۴ درست است.

اصلاح موارد غلط:

ب ← مضامین و اندیشه‌های تازه به شعر وارد شد.

ج ← مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ بود تا حد زیادی کارایی

خود را از دست داد.

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

اصلاح گزینه غلط:

صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.

۱۴۰. گزینه ۳ درست است.

اصلاح موارد غلط:

ج ← یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان

و سخن گفتن او با خواننده است که امروز کاربرد چندانی ندارد.

د) سبک نویسندگی نویسندگان، مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت.

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

اصلاح موارد غلط:

۱) ← ادیب‌الممالک فراهانی (۳) ← عارف قزوینی (۴) فرخی یزدی

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های منظور:

۱) بیت به داستان حضرت یوسف (خواب دیدند حضرت یوسف) در آیه ۴ سوره یوسف تلمیح دارد و «خورشید-مه-انجم» استعاره و تشخیص دارند.

۲) بیت به آیه ۹۰ سوره هود درباره توبه تلمیح دارد. «ندامت» استعاره و تشخیص دارد و «پُرغم» استعاره از اشکبار است.

۳) بیت به آیه ۱۰ و ۱۱ سوره قیامت تلمیح دارد و «عشق» استعاره و تشخیص دارد.

۴) بیت به آیه ۱۱۵ سوره بقره (فَإِنَّمَا تَوَلَّوْا فِئْتَمَّ وَجْهَ اللَّهِ) تلمیح دارد ولی هیچ استعاره‌ای در بیت دیده نمی‌شود.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

ترصیع: داشتن سجع‌های متوازی در بیت- موازنه: داشتن سجع‌های متوازی و متوازن

و در صورتی که در بیت سجع مطرف داشته باشیم بیت فاقد ترصیع یا موازنه خواهد بود.

بررسی ترصیع و جناس‌ها:

۱) از آنجا که سجع‌ها متوازی یا متوازن نیستند. (سجع مطرف رهت- قدمت * اندازم- ریزم) فاقد ترصیع یا موازنه است *

جناس (جفا- وفا)

- ۲) (بالا- پهنا) (ایوان- میدان) (راغ- باغ) همگی سجع متوازی ← ترصیع * جناس بین (راغ- باغ)
 ۳) (شکرشکن- عنبر ذقن) (سخن گوی- سمن بوی) همگی سجع متوازی ← ترصیع * جناس بین (گوی- بوی)
 ۴) (کشیدم- نهادم) (قلم- قدم) (نام- کام) همگی سجع متوازی ← ترصیع * جناس بین (قلم- قدم) (نام- کام)

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

موازنه و استعاره‌های هر گزینه:

- ۱) (چور- سوز) (تطاول- گدازی) (دامگه- محفل) همگی سجع متوازن * «دامگه و محفل» به ترتیب استعاره از دنیا- بهشت برین است.
 ۲) (حاکم- سلطان) سجع متوازن * «نه خطه گردون- هفت ممالک» به ترتیب استعاره از نه طبقه آسمان و هفت مرحله عشق است.
 ۳) (مطرب- بلبل) سجع متوازن * بلبل استعاره و تشخیص دارد.
 ۴) (گردون- گیتی) سجع متوازن (موازنه با حداقل یک سجع متوازن برقرار می‌شود) * گردون- گیتی استعاره و تشخیص دارند.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

- ۱) در این گزینه، موازنه و ترصیع یافت نمی‌شود. (رخسار- شکربار: سجع مطرف) «لعل- شکربار- می و نقل» به ترتیب استعاره از دهان- خوش سخن- کلمات زیبا هستند ولی جان بخشی یافت نمی‌شود.
 ۲) (تیر- تیغ) (دل- جان) (هدف- سپر) همگی سجع متوازن هستند ← موازنه * بین "تیغ و سپر" تضاد مشهود است (بلا و دل- جفا و جان نیز به نوعی تضاد دارند).
 ۳) (رخسار- یاقوت) (شمس- شهد) سجع متوازن هستند. ← موازنه * هیچ تناقضی در بیت مشهود نیست.
 ۴) (دل- جان) سجع متوازن ← موازنه * هیچ استعاره‌ای در بیت دیده نمی‌شود (دو کنایه: دل نهم- جان دهم جلوه‌گری دارند)

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های سروده: مجاز: دل مجاز از مهر و محبت تناقض: خرسند به هیچ- بر سر زده گل نچیده را

تضاد: پای کشیدن- باز آمدن جناس همسان: سر (ابتدا) سر (عضوی از بدن)

- جناس ناهمسان: بر- سر ایهام تناسب: «رنگ» به معنی ۱- بزکوهی که با پریده- پا تناسب دارد و این معنی مورد نظر نیست.
 ۲- لون که معنی مورد نظر است. در سروده هیچ حسن تعلیل و ایهامی یافت نمی‌شود.

۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

اصلاح موارد غلط در گزینه‌ها:

- ۲) (رُوت ← رُوت) (۳) (چُ نَب ← چُن أَب) (۴) (رَا نَم ← رَا نَم) (دست ← دَس ت) (بَر آ ← بَ را)

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

وزن گزینه‌ها: (۳) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فَعِلن (۲) مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن (۴) فاعلاتن × ۳ فاعلن

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

وزن بیت سؤال و گزینه پاسخ؛ (فاعلاتن × ۳ فَعِلن) است ولی گزینه‌های دیگر:

- (۱) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فَعِلن (۳) (مفعولُ فاعلاتن) × ۲ (۴) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعِلن

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

وزن ابیات:

(الف) مفعولُ مفاعیلن فَعِلن (ب) مفاعیلن مفاعیلن فَعِلن (ج، د) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فَعِلن

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

وزن بیت: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فَعِلن

۱۵۲. گزینه ۱ درست است.

وزن صحیح گزینه پاسخ: (مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن) است.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

مفهوم درست گزینه‌ها:

(۱) محرومیت از دیدار یار (۳) ثمرات عزت نفس (۴) لبریز از گله و شکایت‌مندی

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

همه ابیات زیر در تأیید و تأکید بر «جبر در زندگی» اشاره دارند. ولی گزینه پاسخ به «اختیار و قدرت انسان در تعیین سرنوشت خویش» تکیه می‌کند.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

مفهوم آستین از چشم بر گرفتن: «آگاه و بیدار شدن» است که به بهترین صورت در گزینه پاسخ آمده است. مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۱) افراد آگاه در رنج هستند. (۲) هر چه از دوست رسد نیکوست

(۳) همواره آرزومند محبوب هستم. (۴) ظلم بی‌پاسخ نخواهد ماند

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) گروه (۴) پیامبرانش (۲) ترجمه نشدن ضمیر (ه) در (رسوله) (ص ۶۵ عربی دهم)

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: (۱) نتوانستند (۳) ماسه‌ها (۴) تصاویر، ماسه‌ها (ص ۶۴ عربی دهم)

۱۵۸. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) رسیدم (۲) کار را (۴) باعث ضعیف شدن (ص ۲۰ عربی دوازدهم)

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: (۱) پزشکان (۳) روزها، دریافت کرده بود (۴) دریافت کرده بود (ص ۶۸ و ۶۹ عربی دهم)

۱۶۰. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) داشت. ترجمه نشدن ضمیر (ه) (۲) یک روزنامه (۳) احساس ناامیدی می‌کرد (ص ۲۲ عربی دوازدهم)

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) معدن (۳) باعث تبدیل و آسان شدن شد (۴) کار (ص ۲۱ عربی دوازدهم و ص ۶۸ عربی دهم)

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) ناراحت نشو (ترجمه صحیح: نباید ناراحت کند) (۳) نمی‌دهند (ترجمه صحیح: داده نمی‌شود) (۴) تأثیر نمی‌گذارد (ترجمه صحیح: جسم ... تحت تأثیر قرار نمی‌گیرد) (ص ۱۹ عربی دوازدهم)

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

عبارت اشاره به این دارد که ارزش هر انسان به کاری است که آن را به خوبی انجام می‌دهد در حالی که مفهوم شعر اشاره‌ای به کار خوب ندارد و به خواسته‌های انسان توجه می‌کند (درس ۱ عربی دوازدهم)

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

رد گزینه‌ها: (۱) عینها: چشمش (۲) تدور: می‌چرخد، بجزک: حرکت می‌کند (۴) تدور: می‌چرخد (ص ۴۹ عربی دهم)

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۲) ضمائر(ک): مبنی هستند (۳) اسم‌های (کم. هناک): مبنی هستند (۴) اسم (هذه): مبنی است (درس ۱ عربی دوازدهم)

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

عبارتی را می‌خواهیم که با توجه به محل اعرابی کلمات اسم‌های منصوب و مرفوع و مجرور در آن به کار رفته باشد (المعجم: مجرور بحرف جر، الکلمه: اسم لعل و منصوب، مکتوبه: خبر لعل و مرفوع)

(۱) لکن حرف ربط است نه مشبیه. بیع: مبتدا و مرفوع، وصفه: م ا و مجرور، غیر: خبر و مرفوع، مسموح: م ا و مجرور (در این گزینه اسم منصوب نیامده است.)

(۲) الطیب: اسم حرف مشبه و منصوب، أسنان: مفعول و منصوب، الولد: م ا و مجرور، الصغیر: صفت و مجرور به تبعیت (در این گزینه اسم مرفوع نیامده است.)

(۳) الإنسان: فاعل و مرفوع، الضعیف و القوی: صفت و مرفوع به تبعیت (در این گزینه اسم منصوب و مجرور نیامده است.) (ص ۶۶ کتاب دهم + درس ۱ دوازدهم)

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

توضیح: عبارتی را می‌خواهیم که بر نهی دلالت نداشته باشد.

(۲) علیک ألا تذهب: نباید بروی (۳) لایحزنک: نباید تو را ناراحت کند (۴) لاتیوا: نمی‌رانید (ص ۱۰ و ۱۴ عربی دوازدهم)

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه کلمه (أحبّ) فعل است و (الناس) مفعول (با توجه به إعراب الناس)

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) خیر: مبتدا (۳) الإجابة: مبتدا (۴) جزاء: مبتدا (ص ۱۵ عربی دوازدهم + درس ۵ عربی دهم)

۱۶۹. گزینه ۱ درست است

کلمه‌ای را خواسته که جمله قبل از خود را تکمیل کند. این کلمه حرف مشبه (لکن) می‌باشد که در گزینه پاسخ آمده است. (کلمه یستقرّ در گزینه‌ها به شکل مصدر در متن درس ۶ عربی دهم آمده است.) (ص ۶ عربی دوازدهم)

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

کلمات (حزن و غصه) با هم مترادف هستند. (ص ۵۵ عربی دهم)

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

برای اولین بار در قرن ۹ ق.م. و در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است. (دهم درس ۹ ص ۸۱)

۱۷۲. گزینه ۲ درست است.

یکی از انسانی‌ترین و شکوهمندترین فتوحات تاریخ جهان، فتح مسالمت‌آمیز بابل توسط کوروش بزرگ در سال ۵۳۹ ق.م است. کوروش فرمان داد تا ماجرای فتح صلح‌آمیز بابل را بر لوحی استوانه‌ای از گل رُس به زبان بابلی بنویسند. این لوح که در سال ۱۸۷۹ م/ ۱۲۵۸ ش. در بابل کشف شد، هم اکنون در موزه بریتانیا در لندن نگهداری می‌شود. بسیاری از محققان، منشور کوروش را نخستین منشور حقوق بشر می‌دانند. (دهم درس ۹ ص ۸۳ و ۸۴)

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

اشکانیان در طول حدود ۴۷۰ سال حکومت، چندین بار پایتخت خود را تغییر دادند. پایتخت‌های این سلسله به ترتیب عبارتند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدرروازه در حوالی دامغان کنونی که یونانیان به آن هکاتوم‌پیلوس می‌گفتند و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی (دهم درس ۱۰ ص ۹۱)

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

حکومت اشکانی به شکل غیرمتمرکز اداره می‌شد و اداره برخی از سرزمین‌ها و مناطق کشور به صورت موروثی در اختیار پادشاهان کوچک و حاکمان محلی بود که تا حدودی در اداره قلمرو خویش استقلال داشتند. آنان دارای سپاه بودند و حتی به نام خود سکه ضرب می‌کردند. این گروه از پادشاهان و حاکمان محلی برای نشان دادن اطاعت و وفاداری خویش به حکومت اشکانی، علاوه بر پرداخت باج و خراج سالیانه، به‌هنگام جنگ، سپاه خود را در اختیار اشکانیان قرار می‌دادند. شیوه غیر متمرکز اداره حکومت اشکانیان، شیوه حکومت ملوک‌الطوایفی نامیده شده است. (دهم درس ۱۱ ص ۱۰۲)

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

ویژگی برجسته جشن‌های باستانی، عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ بود. گاهنبارها، نوروز، مهرگان و سده، از مشهورترین جشن‌های ایران باستان به‌شمار می‌روند. گاهنبارها عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت (آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان) در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد. جشن نوروز از کهن‌ترین جشن‌های ایرانی است که به جمشید، نخستین پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده می‌شود. (دهم درس ۱۲ ص ۱۱۶)

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

هنر تئاتر به سبک اروپایی از دوره قاجار به‌همت دانشجویان اعزامی به اروپا، در ایران گسترش یافت. میرزاعلی‌اکبرخان مزین‌الدوله به دستور ناصرالدین‌شاه در محل فعلی دارالفنون یک تالار نمایش ساخت. (یازدهم درس ۴ ص ۵۸)

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

هدف رشیدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم‌آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود. (یازدهم درس ۴ ص ۵۴)

۱۷۸. گزینه ۳ درست است.

بناهای کارت پستالی بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته می‌شدند. یکی از این بناهای معروف، کاخ شمس‌العماره واقع در مجموعه کاخ گلستان است هم‌چنین بسیاری از معماران می‌کوشیدند در ساخت بناها قواعد و اصول معماری سنتی ایرانی را هم‌چنان حفظ و پاسداری کنند. برای نمونه می‌توان به خانه‌های مجلل و باشکوهی که در برخی از شهرها ساخته شد، از جمله خانه بروجردی‌ها در کاشان اشاره کرد. (دهم درس ۴ ص ۶۰)

۱۷۹. گزینه ۴ درست است

در دوره زند نوعی از بناها با کاربرد تفریحی گسترش یافت که به کلاه فرنگی معروف بود و آن بنایی کوچک و گاهی تزئینی بود که در وسط باغ‌ها یا تفریحگاه‌ها ساخته می‌شد. (یازدهم درس ۲ ص ۲۴)

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

در دوران صدارت میرزاآقاسی، معلم درویش مسلک محمدشاه قاجار، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت. (یازدهم درس ۳ ص ۳۵)

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

رشد طبیعی جمعیت حاصل اختلاف میزان موالید و مرگ و میر است و رشد مطلق جمعیت حاصل رشد طبیعی جمعیت و میزان مهاجرت‌ها است. بنابراین صورت سوال که رشد طبیعی جمعیت را مطرح کرده است که دو برابر شده است باید موضوع میزان موالید را مورد توجه قرار داد و گزینه‌هایی که مهاجرت را مطرح کرده‌اند نادرست تلقی کرد. توجه داشته باشید که از نظر هرم سنی رشد طبیعی جمعیت بخش قاعده جمعیت را ارتقا می‌دهد.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

متن سوال موضوع مهاجرت‌های خارجی به کشور دیگر و شکل اجباری آن را مطرح کرده است. بنابراین کشور میانمار کشوری مهاجرفرست و کشور بنگلادش کشوری مهاجرپذیر است. بنابراین در این سوال لازم است قوانین مهاجرت را مطرح کرد. به‌عنوان مثال تغییرات فرهنگی در هر دو کشور به‌وجود خواهد آمد و نوع مهاجرت از نوع گروهی است. هم‌چنین چشم‌انداز فرهنگی اسلامی در کشور میانمار که ناحیه مسلمان‌نشین آن آسیب‌دیده است، تخریب خواهد شد.

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شهربی که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مأمورینی گماشت که آنها را شهربان و به یونانی ساتراپ می‌گفتند. قسمت‌های حکومت هخامنشی در حکومت اشکانیان یا پارت‌ها ادامه داشت. در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود. توجه داشته باشید دوره اشکانیان بعد از هخامنشیان است و همان تقسیمات هخامنشیان را تکرار کرده‌اند. بنابراین در دوره اشکانیان همانند هخامنشیان کشور به ۳۰ شهربی تقسیم شد.

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

در سال ۱۳۵۷ ه.ش، در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی، ایران به ۲۴ استان تقسیم شد. در سال ۱۳۷۲ ه.ش طرح اولین استان جدید با نام اردبیل به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و پس از آن به تدریج استان‌های قم، قزوین، گلستان، خراسان‌های شمالی، رضوی، جنوبی و البرز اضافه شدند.

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

تغییرات کالبدی روستاها در طی دهه‌های گذشته انجام شده است. به‌عنوان مثال فراهم شدن امکانات و تجهیزاتی چون آب و برق و راه‌سازی، استفاده از ماشین آلات کشاورزی (مانند انقلاب سبز) و مصالح ساختمانی و تجهیزات شهری، تغییرات قابل ملاحظه‌ای در چهره و کالبد روستاها نسبت به گذشته پدید آمد. البته میزان این تغییرات از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر متفاوت بوده است. علاوه بر این، با آن‌که به‌طور کلی در بیشتر روستاها فعالیت غالب، زراعت است، نقش و عملکرد برخی از روستاها تغییر کرده و عملکردهای جدیدی به‌طور مستقل یا علاوه بر زراعت در این روستاها پدیدار شده است که از آن جمله می‌توان به روستاهایی با نقش صیادی، گردشگری و صنعتی، که در آن صنایع کوچک تبدیلی یا خانگی رونق زیادی دارند، اشاره کرد. از سوی دیگر برای حل مشکلات اقتصادی روستاها اقدامات گوناگونی در نواحی مختلف جهان انجام شده است. برخی از مهم‌ترین این اقدامات عبارت‌اند از: اصلاحات ارضی یا تقسیم زمین و انتقال مالکیت آن که در کشورهای مختلف، متفاوت بوده است. تشکیل تعاونی‌های تولیدی روستایی؛ گسترش انقلاب سبز و استفاده از ماشین آلات و فناوری در کشاورزی؛ توسعه صنایع کوچک روستایی و توسعه خدمات گردشگری و فراغتی.

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

در شهرها خدمات و صنعت غلبه دارد. به بیان دیگر فعالیت نوع دوم و سوم فعالیت اصلی شهرهاست. همان‌طور که در سال یازدهم بررسی شده است. تولید منابع طبیعی و استفاده مستقیم از طبیعت مربوط به فعالیت نوع اول است که غالباً در روستا انجام می‌شود. بنابراین استخراج سنگ معدن از معادن یک نوع فعالیت نوع اول است که روستاها در اختیار شهرها قرار می‌دهند. درستی سایر گزینه‌ها را به دقت بررسی کنید.

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

در هرم سلسله‌مراتب سکونت‌گاه‌ها با حرکت به سمت راس هرم روستاها به شهرها تبدیل می‌شوند. بنابراین فضای فعالیت مترکم‌تر می‌شود، نوع فعالیت از اول به دوم و سوم سوق پیدا می‌کند و تغییرات اجتماعی بر وابستگی اجتماعی روستایی غلبه پیدا می‌کند.

۱۸۸. گزینه ۳ درست است.

وندالیسم شهری عبارتست از خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی که یکی دیگر از انحرافات اجتماعی در شهرهاست. این معضل شهری به‌طور کلی مبلمان شهری را تخریب می‌کند. زاغه‌نشینی در تشدید آن تأثیر دارد. برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان و هوشمندسازی شهر با نصب حس‌گرها در کنترل آن مؤثر است.

۱۸۹. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی، افزایش جمعیت شهری از ۳ طریق صورت گرفته است: ۱- افزایش یا رشد طبیعی جمعیت شهرها یعنی رشد موالید (تولدها) نسبت به مرگ و میر به سبب امکانات بهداشتی، رفاهی و...؛ ۲- مهاجرت روستاییان به شهرها؛ ۳- افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آنها به نقاط شهری یا ادغام روستاها در بافت شهری با موافقت وزارت کشور نه مجلس شورای اسلامی.

۱۹۰. گزینه ۲ درست است.

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون این که منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد. بنابراین شهر پایدار سه ابعاد اصلی را مد نظر دارد مطابق تصویر مقابل: مبلمان شهری به سبب آثار فرهنگی و توجه به همه اقشار جامعه از بُعد اجتماعی- فرهنگی شهر پایدار است. هم‌چنین وندالیسم شهری نیز به سبب تخریبات فرهنگی از بُعد اجتماعی- فرهنگی شهر پایدار است. اما توسعه امکانات گردشگری برای حل و فصل مشکلات اقتصادی شهرهاست و بُعد اقتصادی شهرها را در نظر دارد.

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۱ درست است.

علوم اجتماعی «با فهم معانی کنش‌های دیگران» امکان همدلی و همراهی با دیگران را پدید می‌آورد. علوم اجتماعی «با داوری و انتقاد درباره کنش‌های اجتماعی» فرصت واکنش و موضع‌گیری اجتماعی مناسب را برای دانشمندان فراهم می‌کند. علوم اجتماعی «با شناسایی کنش‌های اجتماعی انسان‌ها» قدرت پیش‌بینی نسبت به آثار آنها را پدید می‌آورد. (درس ۲ دوازدهم)

۱۹۲. گزینه ۳ درست است.

انسان در دیدگاه پوزیتیویستی صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی است. اما جامعه یک پدیده طبیعی پیچیده است. (درس ۳ دوازدهم)

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

ما انسان‌ها متأثر از اجتماعاتی هستیم که خود پدید می‌آوریم. مطالعه علمی این اجتماعات به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامید. در واقع علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و هم‌چنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند. اعضای جهان اجتماعی برای حل تعارض‌های میان دانش علمی و دانش عمومی تلاش می‌کنند. تعارض‌ها، گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند. تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. (درس ۱ دوازدهم)

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

این بحران‌ها به وجود آمده‌اند و هنوز شرایط و زمینه برای رشد علم و دانش مهیا نشده است. (درس ۱ دوازدهم)

۱۹۵. گزینه ۱ درست است.

در رویکرد تبیینی روش مطالعه جامعه همان روشی است که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود، همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان فراهم می‌کند. جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد. (درس ۳ دوازدهم)

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

دانشمندان تأثیر اجتماعات بر افراد پیامد شناخت نظم و قواعد جهان اجتماعی را توضیح می‌دهند و افراد برخوردار از فرصت‌ها و از آسیب‌ها در امان می‌مانند. (درس ۳ دوازدهم)

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری سعی داشت کمترین فاصله را با علوم طبیعی به‌ویژه علم فیزیک داشته باشد. به همین دلیل آگوست کنت بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این رشته برگزید. (درس ۲ دوازدهم)

۱۹۸. گزینه ۲ درست است.

- هرگاه یک فرهنگ بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نیز سرایت می‌کند. در این صورت به مرور زمان فرهنگی که به عقاید و ارزش‌های خود پشت کند، تحولات هویتی پیدا می‌کند.
- فرهنگی که در مسیر تحولات هویتی خود ارزش‌ها و عقاید فرهنگ دیگر را قبول کند، به آن فرهنگ ملحق می‌شود.
- فرهنگی که با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد، زمینه گسترش و توسعه خود را فراهم می‌آورد. (درس ۱۲ دهم)

۱۹۹. گزینه ۱ درست است.

هرچه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. پس رابطه اقناع با انجام کنش‌ها و اعمال متناسب با آن یک رابطه مستقیم است. تشویق برای افرادی به کار می‌رود که مطابق ارزش‌ها و قواعد جامعه عمل کنند و تنبیه برای کسانی است که دچار کج‌روی اجتماعی شده‌اند. اگر تشویق و تنبیه به‌طور غیر رسمی و توسط خانواده، دوستان و ... انجام شود، تأثیر عمیق‌تری روی فرد می‌گذارد. (درس ۹ دهم)

۲۰۰. گزینه ۴ درست است.

الف) خودباختگی جوامع غیر غربی در برابر جهان غرب، را «غرب‌زدگی» می‌نامند.
ب) غرب‌زدگی جوامع غیر غربی، مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.
ج) بسیاری از جوامع غیر غربی، در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند. (درس ۱۲ دهم)

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. پیامدهای غیر ارادی کنش به اراده افراد انسانی بستگی ندارند، بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند. فردی که وضو می‌گیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود و احساس نشاط می‌کند.
تحرك اجتماعی گاه در دو نسل (یک فرد نسبت به والدینش) اتفاق می‌افتد که تحرك اجتماعی میان نسلی نامیده می‌شود. (درس ۱۰ دهم)

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

جهان اجتماعی پس از تولد بخشی از هویت اجتماعی هر فرد را تعیین می‌کند.
جهان اجتماعی برای هر فرد ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد.
فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را پیدا می‌کند. (درس ۹ دهم)

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

- بحران هویت فرهنگی در جایی به‌وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

- تزلزل فرهنگی (درس ۱۱ دهم)

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول: فرصت‌ها و محدودیت‌های تغییرات هویتی عبارت دوم: تحرك اجتماعی
عبارت سوم: تعارض فرهنگی (درس ۱۰ دهم)

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

هویت فرهنگی هر جامعه براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد. تا زمانی که عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی مورد پذیرش مردم است و برای آن‌ها اهمیت دارد، هویت فرهنگی جامعه تداوم می‌یابد. در غیر این صورت تداوم هویت فرهنگی به خطر می‌افتد. هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. به این معنا که هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. (درس ۱۱ دهم)

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۳ درست است.
ساختار قضایای حملی به صورت «الف ب است.» می‌باشد ولی ساختار قضایای شرطی متصل به صورت «اگر الف ب باشد، آنگاه ج د است.» و ساختار قضایای شرطی منفصل به صورت «الف یا ب یا ج است.» می‌باشد.
۲۰۷. گزینه ۲ درست است.
محتوای گزینه ۱ و ۴ قضیه محسوب نمی‌شوند و عبارت گزینه ۳ قضیه‌ای حملی است.
۲۰۸. گزینه ۴ درست است.
سور «هر و هیچ» هر دو علامت کلی بودن قضیه است و سور «بعضی» نشان‌دهنده جزئی بودن قضیه محصوره است. اگر موضوع قضیه حملی جزئی بود آن قضیه، شخصی است. کلی یا جزئی بودن سور قضیه را کمیت قضیه و رابطه ایجابی و یا سلبی بودن قضیه را کیفیت قضیه می‌نامند.
۲۰۹. گزینه ۲ درست است.
اگر دو صورت صادق بودن قضیه اول، قضیه دوم کاذب باشد ولی در صورت کذب قضیه اول، وضعیت صدق یا کذب قضیه دوم نامعلوم باشد؛ یعنی از کذب قضیه‌ای نتوان صدق یا کذب قضیه دیگر را به دست آورد، رابطه آن دو قضیه، تضاد است.
۲۱۰. گزینه ۱ درست است.
در قضیه سالبه جزئی اگر جای موضوع و محمول را تغییر بدهیم عکسی که ساخته می‌شود در بعضی مثال‌ها صادق درمی‌آید و در بعضی مثال‌ها کاذب و قانون کلی برای عکس مستوی سالبه جزئی وجود ندارد که همواره نتیجه صادق باشد.
۲۱۱. گزینه ۳ درست است.
چون عکس مستوی موجب کلی، موجب جزئی می‌شود و قضایای جزئی تضاد ندارند، لذا موجب کلی و سالبه جزئی عکس مستوی و متضاد یک قضیه نخواهند بود.
۲۱۲. گزینه ۴ درست است.
برای نتیجه‌گیری از دو قضیه، باید میان آنها جزء مشترک وجود داشته باشد. یعنی دارای حد وسط باشند.
۲۱۳. گزینه ۲ درست است.
قیاس اقترانی قیاسی است که اجزای نتیجه در مقدمات پخش شده است. و دارای چهارشکل است که براساس جایگاه حد وسط و نحوه ارتباط دو مقدمه به دست می‌آید. در شکل دوم قیاس اقترانی حد وسط در هر دو مقدمه محمول واقع می‌شود.
۲۱۴. گزینه ۱ درست است.
در گزینه ۲، موضوع نتیجه از مقدمه دوم و محمول نتیجه از مقدمه اول آمده است.
در گزینه ۳، چون یکی از مقدمات سالبه بود باید نتیجه به صورت سالبه ذکر شود.
در گزینه ۴، حد وسط در نتیجه حذف نشده است.
۲۱۵. گزینه ۴ درست است.
حمل آبی بر خودکار به دلیل نیاز دارد مانند حمل وجود بر انسان
۲۱۶. گزینه ۳ درست است.
حمل شکل بر مثلث و حمل فلز بر جیوه، وجوبی است، حمل فرد بر عدد امکانی است.
۲۱۷. گزینه ۲ درست است.
کتاب ممکن‌الوجود بالذات است ولی کتابی که موجود شده واجب‌الوجود بالغیر است. آب ممکن‌الوجود است.
۲۱۸. گزینه ۱ درست است.
رابطه‌های موجود در سه گزینه دیگر همگی روابط بعد از وجود هستند ولی رابطه حرارت و انبساط فلز رابطه وجودی است.
۲۱۹. گزینه ۳ درست است.
هیوم با این که تجربه‌گرا بود اما معتقد بود رابطه علیت از طریق تجربه به دست نمی‌آید بلکه ناشی از عادت ذهنی است که به آن

تداعی می‌گفت.

فیلسوفان مسلمان و دکارت خود اصل علیّت را اصلی عقلی می‌دانند ولی می‌گویند برای یافتن مصداق‌های علیّت یعنی برای کشف علل امور طبیعی باید از حس و تجربه کمک گرفت.

۲۲۰. گزینه ۴ درست است.

اگر کسی معتقد باشد که ممکن است دمای بالای صفر موجب یخ بستن آب شود یعنی سنخیتی میان علت و معلول وجود ندارد.

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۴ درست است.

دوقلوهای همسان از یک تخمک به وجود می‌آیند. (درس ۲)

۲۲۲. گزینه ۳ درست است.

به ترتیب: (۱) غلت زدن (۲) نشستن با کمک (۳) نشستن مستقل (۴) بلند شدن از وضعیت نشسته (درس ۲)

۲۲۳. گزینه ۲ درست است.

منابع توجه، تحت تأثیر سه عامل است:

حواس ما به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک می‌شود.

اطلاعات موجود در حافظه یکی از منابع مهم توجه است.

سبک پردازش و انتظارات افراد که باعث می‌شود محرک‌های خاصی انتخاب شوند. (درس ۳)

۲۲۴. گزینه ۳ درست است.

الف) روابط اجتماعی نوجوانان، در مقایسه با دوران کودکی و با بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین، با مسائل اخلاقی و ارزشی نیز بیشتر درگیر می‌گردد.

ب) مستلزم نسبت دادن ویژگی‌های دینی، ارزشی و اخلاقی به خویشان است.

ج) شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود تا به اخلاق منتهی شود. (درس ۲)

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

به واسطه ادراک است که محرک‌های مورد توجه مورد بازشناسی قرار می‌گیرند. در خطای مولر-لایر است که معمولاً آزمایش‌شوندگان خط واگرا را بلندتر ادراک می‌کنند. به علت خطای شناختی، برخی افراد با وجود زیبا بودن به‌طور مکرر جراحی زیبایی انجام می‌دهند. براساس اصل شکل و زمینه است که تحت تأثیر زمینه‌های مختلف، ادراک ما از یک شکل تفاوت پیدا می‌کند. (درس ۳)

۲۲۶. گزینه ۴ درست است.

همه افراد یک خود واقعی و یک خود آرمانی دارند، خود واقعی همان ویژگی‌های فردی، و خود آرمانی ویژگی‌هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد. - هیجان‌ات منبع رفتار مثبت و سازنده هستند. (درس ۲)

۲۲۷. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اصول مکتب گشتالت شکل‌های گزینه «۳» به ترتیب مربوط به اصول «تقارب»، «مجاورت» و «استمرار» هستند. (درس ۳)

۲۲۸. گزینه ۲ درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

(۱) توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است. به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند.

(۳) نوجوانان فایده‌مندی یک کالا را براساس ماندگاری، کیفیت و ... می‌سنجند.

(۴) از پیامدهای تغییرات شناختی در نوجوانان، مشکل در تصمیم‌گیری‌های روزمره است؛ نه تصمیم‌گیری به‌جای دیگران. (درس ۲)

۲۲۹. گزینه ۱ درست است.

مورد «الف» در ارتباط با توصیف می‌باشد از این جهت که واژه تصمیم‌گیری را به صورت دقیق و روشن بیان کرده است و مورد «ب» دلالت بر تبیین می‌کند؛ زیرا منظور از تبیین، چرایی یک پدیده است که در این جا عاملی که مانع تصمیم‌گیری درست می‌شود را کنترل هیجانات دانسته است. (درس ۱)

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

- خط کشیدن روی واژگان مهم در هنگام مطالعه، روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و در نتیجه ایجاد تمرکز است.
- دیدن موضوع مورد مطالعه از زوایای مختلف باعث از بین رفتن خوگیری و ایجاد تمرکز می‌شود.
- تغذیه مناسب و تأمین نیازهای زیستی یکی از عوامل فیزیولوژیکی ایجاد انگیزگی ذهنی است. (درس ۳)

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

الف) موقعیت‌های ایجادشده در ردیابی نشدن علامت حاضر و غایب، به ترتیب از دست دادن محرک هدف و رد درست می‌باشد.
ب) عامل موثر در بروز خطای هشدار کاذب، اهمیت تکلیف است.
ج) استراحت‌های کوتاه مدت موجب ایجاد وقفه در تکلیف می‌شود و دریافت موضوع ارائه شده را از حالت دریافت ثابت آن خارج می‌کند. (درس ۳)

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

الف) نوجوانان در جنبه شناختی رشد، به مهارت فراحافظه دست پیدا می‌کنند که تلاش برای بهبود حافظه جزء شاخصه‌های آن است.
ب) تحریک‌پذیری و بی‌ثباتی در احساسات و هیجانات، از ویژگی‌های رشد هیجانی در دوره نوجوانی است.
ج) اندام‌های درونی بدن در دوره نوجوانی، رشد قابل توجهی دارند که سه برابر شدن ظرفیت شش‌ها از جمله آن‌هاست.
د) نمونه‌ای از رشد اجتماعی دوره کودکی، بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است. (دوره کودکی اول، از ۴ یا ۵ سالگی را در برمی‌گیرد). (درس ۲)

۲۳۳. گزینه ۲ درست است.

الف) توانایی فرد برای یافتن محرک در یک دوره زمانی طولانی: گوش به زنگی.
ب) پیدا کردن محرک هدف تابع: ۱- تعداد عوامل انحرافی ۲- ویژگی منحصر به فرد هدف
ج) مدت زمان استقرار توجه مستمر تابع: ۱- ویژگی‌های شخصی ۲- دشواری تکلیف مورد نظر (درس ۳)

۲۳۴. گزینه ۳ درست است.

شناخت حاصل از پردازش ادراکی در مقایسه با شناخت حاصل از پردازش مفهومی کارایی کمتری دارد. پس گزینه‌ای پاسخ صحیح است که در آن به پردازش ادراکی اشاره شده باشد و گزینه ۳ چون به ویژگی‌های ظاهری توجه شده است، ادراکی است، اما پردازش در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ از نوع مفهومی است. (درس ۱)

۲۳۵. گزینه ۴ درست است.

در متن سوال به پدیده آماده‌سازی اشاره شده است که مطابق با آن شناخت ما از محرک معین تحت تأثیر ارائه پیشین آن محرک قرار می‌گیرد. (درس ۳)